

GIDA GÜVENLİĞİ SİSTEMİ BELGELENDİRMESİ

EK 1: BK SERTİFİKASI KAPSAM BEYANLARI

İÇİNDEKİLER

1. Amaç	2
2. Kapsam	2
3. Genel gereksinimler	2
4. Belirli gereksinimler	4
4.1 Gıda zinciri kategorisi BIII – bitkisel ürünlerin işlem öncesi işlenmesi	4
4.2 Gıda zinciri kategorisi C – Gıda İmalatı	4
4.3 Gıda zinciri kategorisi D - Hayvan Yemi Üretimi	6
4.4 Gıda zinciri kategorisi E - İkram Hizmeti	6
4.5 Gıda zinciri kategorisi F – ticaret, perakende, toptan ve e-ticaret	7
4.6 Gıda zinciri kategorisi G - Taşıma ve Saklama hizmetleri	8
4.7 Gıda zinciri kategorisi I - Gıda Ambalajı İmalatı	9
4.8 Gıda zinciri kategorisi K - (Biyo) Kimyasalların üretimi	10

1. AMAÇ

Bu Ek, FSSC 22000 sertifikasındaki kapsam beyanlarına ilişkin kuralları açıklamaktadır. Tüm kategoriler için genel kuralların yanı sıra münferit kategoriler için örnekler de dahil olmak üzere özel kurallar vardır.

2. KAPSAM

FSSC 22000 belgelendirmesi kapsamındaki gıda zinciri kategorileri ve ilgili tedarik zinciri sektörleri, Şema dokümanlarındaki Bölüm 1'de tanımlanmıştır. İmalat (alt) kategorileri, kuruluş tarafından üretilen son ürüne göre tayin edilir.

3. GENEL GEREKSİNİMLER

Sertifika kapsam beyanı, aşağıdaki genel gereksinimleri karşılamalıdır:

- 1) Kapsam beyanı yanıltıcı olmamalıdır. Belgelendirilmiş kuruluş tarafından tedarik edilen/üstlenilen ana süreç/faaliyet türleri, ürün türlerini ve/veya hizmetleri açıklayan açık, öz ve net bir beyan olmalıdır. Belgelendirme kapsamı, Şema kapsamında olmalı ve BK tarafından denetlenmiş olmalıdır. Denetim raporu, belgelendirmenin tam kapsamını desteklemek için yeterli nesnel kanıt içermelidir;
- 2) FSSC 22000 bir ürün belgelendirmesi değil, bir Yönetim Sistemi belgelendirmesidir. Bu nedenle, tüm ürünlerin/süreçlerin veya hizmetlerin ayrı ayrı listelenmesi önerilmez.
- 3) Gıda güvenliğini etkileyen uygulamalı teknolojiler (ör. sterilizasyon, pastörizasyon, fermantasyon, kurutma) dahil edilmelidir fakat bunlara tüm münferit süreç adımları (ör. ham maddelerin alınması, ham maddelerin depolanması, karıştırma, mayalama, fırınlama) dahil edilmemelidir.
- 4) Gıda güvenliğinde hayati bir işlevi olduğunda (ör. vakumlu ambalaj, MAP ambalajı) ve/veya gıda güvenliği üzerinde potansiyel bir etkisi olduğunda (ör. cam) ambalaj türü belirtilmelidir.
- 5) ISO 22003-1:2022, madde 9.1.2.3 uyarınca promosyon beyanları veya iddiaları dahil edilmez. Mevzuata göre zorunlu olmayan ve ürün veya hizmetin belirli özelliklere sahip olduğunu ima eden herhangi bir mesaj ya da temsil niteliğindeki iddialar dahil edilmez. Örnekler arasında sağlık iddiaları, beslenme iddiaları, menşe iddiaları, bir unsuru içermeme iddiaları (ör. alerjen bulunmadığına yönelik iddialar), organiklik, kalite iddiaları bulunur;
Bir kuruluş bu tür iddialarda bulunduğu anda bunlar, GGYS'nin bir parçası olmaları durumunda soruşturulmalı ancak kapsam beyanında yer almamalıdır;
- 6) Ürün belgelendirmesi anlamına gelebileceğinden marka adlarına izin verilmez;
- 7) İngilizce dili kullanılır ancak ek olarak başka bir dil eklenebilir (ör. belgelendirilen kuruluşun bulunduğu ülkenin ana dili);
- 8) Kuruluşun yasal sorumluluğu ve kontrolü dışındaki taşeron veya dış kaynaklı süreçleri dahil edilmez. Ürünlerin veya süreçlerin taşeronu verildiği veya dış kaynaklı olduğu durumlarda, ISO 22000:2018 madde 7.1.6 ile 8.1 gereksinimleri geçerli olmaya devam eder ve objektif kanıtlar denetim raporuna kaydedilmelidir;
- 9) Şirket adları dahil edilmez;
- 10) "Ve benzeri" veya "vb" gibi terimler içermez;

- 11) FII alt kategorisi geçerli olmadığı sürece ticaret, komisyonculuk gibi faaliyetleri kapsamamalıdır;
  - 12) Gıda/yem dışı ürünlere, süreçlere veya hizmetlere atıfta bulunmaz (ör. farmasötik ve kendi kendine ilaç kullanımı ürünlerine, tütüne, kozmetiğe, ev ile kişisel bakım ürünlerine ve mürekkebe* atıfta bulunulmamalıdır). *Bu, doğrudan bir gıda maddesine uygulanan mürekkebi içermez (ör. söz konusu mürekkep belgelendirilmiş olabileceğinden, bir yumurtanın kabuğunda tarih kodu için kullanılan mürekkep);
  - 13) Faaliyetlerin, süreçlerin, ürünlerin veya hizmetlerin kuruluşların faaliyetlerinin yasal sorumluluğuna göre tanımlandığı şekilde son ürünlerin gıda güvenliği üzerinde bir etkiye sahip olabileceği durumlarda; belgelendirme kapsamındaki faaliyetler, süreçler, ürünler veya hizmetler için istisnalar içermez (ISO 22003-1:2022 9.1.2.3), izin verilen hariç tutmaların geçerli olduğu koşullarda bu durum raporda gerekçelendirilmeli ve sertifikada kapsam beyanının bir parçası olarak hariç tutmaya atıfta bulunulmalıdır; sertifikadaki kapsam beyanında "İstisnalar geçerlidir: (hariç tutulan ürünler/süreçler/hizmetler)" biçiminde belirtilmelidir;
  - 14) Ayrı bir faaliyet olarak Geliştirme ve Tasarım içermez. Bu faaliyetlere yalnızca, FSSC 22000 belgelendirme kapsamı dahilindeki bir işleme veya üretim faaliyetinin bir parçası ve aynı tüzel kişiliğin bir parçası olduğunda izin verilir;
  - 15) Saklama, depolama ve dağıtım, teslimat, tedarik ile sevk işlemleri (tesis içinde veya dışında) imalat kapsam (BIII, C, D, I ve K kategorileri) beyanına yalnızca şu durumlarda eklenebilir:
    - şirketin kendi üretimine adanmış olduğunda;
    - denetlenen gıda güvenliği yönetim sistemine dahil olduğunda ve
    - aynı tüzel kişiliğin parçası (ör. kuruluşa ait) olduğunda.
3. taraf Lojistik Hizmetlerinin verildiği durumlarda (bir bağlı kuruluşa/kardeş şirkete sağlanan lojistik hizmetler dahil) G kategorisi geçerlidir.
- 16) "Satış" kelimesinin kullanılmasına izin verilmez: Bir imalatçı, ürünlerini satması gerekeceğinden (iş hayatında olmasının birincil nedeni) her zaman satış faaliyetleri içinde olacaktır. Ancak gıda imalat standardında satış süreci için herhangi bir hüküm veya özel gereksinim yoktur, bu nedenle satışlar denetlenebilir değildir ve kapsam beyanında yer alamaz. Aynı gereksinim; pazarlama, ihracat ve/veya ithalat gibi satış kelimesiyle eş değer ya da buna benzer kelimeler için de geçerlidir.

4. BELİRLİ GEREKSİNİMLER

FSSC 22000 belgelendirmesi kapsamındaki gıda zinciri kategorileri ve ilgili tedarik zinciri sektörleri, şema dokümanlarındaki Bölüm 1'de tanımlanmıştır.

4.1 GIDA ZİNCİRİ KATEGORİSİ BIII - BİTKİSEL ÜRÜNLERİN İŞLEM ÖNCESİ İŞLENMESİ

Bitkisel ürünlerin işlem öncesi işlenmesi, dönüştürülmemiş bitkisel ürünleri kapsar.

Kapsam beyanı, işlenen bitki ürününün türünü içermelidir.

ÖRNEKLER

Sertifika kapsam beyanı	Kabul edilebilir	Yorumlar ve öneriler
Üzümlerin ayıklanması, paketlenmesi ve soğukta saklanması.	Evet	

4.2 GIDA ZİNCİRİ KATEGORİSİ C - GIDA İMALATI

- 1) Ürünlerin belirli hassas tüketici gruplarına yönelik olduğu koşullarda bu durum kapsam beyanında belirtilmelidir (ör. bebek maması, küçük çocuk maması, özel tıbbi amaçlı yiyecekler, özel beslenme ihtiyaçlarına yönelik yiyecekler vb.).
- 2) Evcil hayvan yemi üretimi için, evcil hayvan yemi türünün (ör. kuru, yaş, ödülleri) yanı sıra hedef hayvan grubuna (köpekler, kediler....) değinilmelidir
- 3) Gıda imaları sürecinden elde edilen yan ürünler, kapsam beyanında "yem endüstrisinde kullanım için" ifadesiyle veya eş değer ifadelerle belirtilmeleri koşuluyla dahil edilebilir. Bu, yalnızca gıda imalat sürecinden kaynaklanan az miktarda atık ürünün (hayvan yemine uygun olan) hayvan yemi için ham madde olarak sağlandığı durumlarda geçerlidir.

ÖRNEKLER

Sertifika kapsam beyanı	Kabul edilebilir	Yorumlar ve öneriler
Yumurta üretimi	Kısmi	Bu durumda, yumurtaların tasnif edilmesi ve paketlenmesi gibi gerçek faaliyetlerin tarif edilmesi daha uygun olacaktır.
Bitkisel yağların üretimi ve ambalajlanması.	Kısmi	Yağ üretimi yapan (sıkma, özütleme) bir şirket için üretim terimi uygun olurken yalnızca yağı karıştırıp şişelere dolduran bir şirket için üretim terimi yanıltıcı ve yanlış olabilir.
Zeytinyağı üretimi (sıkma, kışa hazırlama, süzme ve doldurma).	Evet	Bu durumda üretimden ne kastedildiği açıktır ve genellikle tavsiye edilmese de burada işleme adımlarının eklenmesi gerekir.
Yemeye hazır yemeklerin geliştirilmesi ve tasarımı.	Hayır	Geliştirme ve tasarımın ayrı faaliyetler olarak değerlendirilmesine izin verilmez. Bu tür faaliyetlere yalnızca, FSSC 22000 belgelendirme kapsamı dahilindeki bir işleme veya üretim faaliyetine ek olarak ve aynı tüzel kişiliğin bir parçası olduğunda izin verilir.
Unlu mamullerin üretimi (kruvasan, küçük yuvarlak ekmekler, kekler ve tatlı çörekler).	Evet	Kapsam beyanı yalnızca unlu mamullerden bahsetmemeli ve ana ürün türleri dahil edilmelidir.
Teneke kutu ve cam şişelerde paketlenmiş alkolsüz içeceklerin üretimi ve bu içeceklerin bileşeni olarak karbondioksit üretimi.	Evet	Kapsam beyanı, iki tür üretim faaliyetini doğru bir şekilde tanımlar (C ve K Kategorisi).
Plastik şişelere ham yapılardan hava basınçlı kalıplama yapılması ve gazlı alkolsüz içeceklerin şişelenmesi.	Evet	Ön kalıplardan hava basınçlı kalıplama işlemi, gıda kapsamı ve ÖGP standardı ISO/TS 22002-1 kapsamındadır. Ayrıca bu, aynı üretim sürecinin bir parçasıysa Gıda kapsamına dahil edilebilir.
Kemirgenler için kuru evcil hayvan yemi imalatı.	Evet	

4.3 GIDA ZİNCİRİ KATEGORİSİ D - HAYVAN YEMİ ÜRETİMİ

- Hedef hayvan grubu belirtilmelidir (ör. büyükbaş hayvan, tavuk,...)

ÖRNEKLER

Sertifika kapsam beyanı	Kabul edilebilir	Yorumlar ve öneriler
Büyükbaş hayvanlar için kuru yem karışımlarının üretimi ve nakliyesi.	Evet	Taşıma işlemi şirkete aitse izin verilir.

4.4 GIDA ZİNCİRİ KATEGORİSİ E - İKRAM HİZMETİ

ÖRNEKLER

Sertifika kapsam beyanı	Kabul edilebilir	Yorumlar ve öneriler
Otel restoranında servis edilen yemeye hazır sıcak ve soğuk et ile sebze yemeklerinin üretimi	Evet	
Uçuş ikram hizmetine yönelik gıda üretimi: soğuk yemekler, süslenmiş pastalar dahil.	Hayır	Bu, C kategorisi dahilinde bir imalat kapsamı beyanıdır. E, yalnızca fiili ikram hizmeti tüketicilere yapıldığında geçerlidir.
Hava yolu yemeklerinin yeniden ısıtılması ve yolculara servis edilmesi	Evet	Yemekler yeniden ısıtıldığından ve tesiste doğrudan tüketici tüketimine sunulduğundan kapsama dahildir.
Festivallerde yemek servisi yapan bir seyyar satıcıda farklı dolgular ile dürüm üretimi.	Evet	
Yemeklerin merkezi bir mutfakta imal edilmesi ve çeşitli konumlarda servis edilmesi.	Hayır	Tesis dışı ikram yemekhanelerinde ve endüstriyel mutfaklarda üretilip hemen tüketime sunulmayan ürünler CIII kategorisi altında yer almaktadır.
Düğün ve konferanslar gibi etkinlikler için yemek üretimi. Tesis dışında hazırlanır ve etkinlik konumuna teslim edilir.	Hayır	

4.5 GIDA ZİNCİRİ KATEGORİSİ F - TİCARET, PERAKENDE, TOPTAN VE E-TİCARET

Gıda zinciri kategorisi FI:

- 1) FI kategorisi perakende ve toptan satış kategorisi olup buna imalat süreçleri dahil değildir.
- 2) Kapsam dahilinde, yalnızca önceden hazırlanmış yiyecekler için son bir işlem adımı gerçekleştirmeye hizmet eden mağaza içi faaliyetlere izin verilir (ör. yemeye hazır gıdaların tekrar ısıtılması, et veya balık kesimi) ve bunlar kapsam beyanında belirtilmelidir.
- 3) Hangi tür faaliyetlerin yürütüldüğünün belirtilmesi gerekmektedir (yani toptan veya perakende).
- 4) Toptan satış faaliyetleri, diğer endüstrilere ve tüketicilere büyük/toplu miktarlarda mal satan organizasyonlardır.
- 5) FI kategorisine ürünlerin fiziksel olarak saklanması dahildir.

ÖRNEKLER

Sertifika kapsam beyanı	Kabul edilebilir	Yorumlar ve öneriler
Konserve et ve sebze ürünlerinin toptan ticareti.	Evet	
Meyve ve sebzelerin yıkanması, kesilmesi, paketlenmesi ve toptan satışı.	Hayır	Yıkama, kesme ve paketlenme imalat kapsamlarıdır.
Şu mağaza içi faaliyetler de dahil olmak üzere soğutulmuş ve dondurulmuş paketli sebzeler, etler, balıklar ile süt ürünlerinin son tüketicilere perakende satışı: peynir ve balıkları kesme ve paketlenme.	Evet	
Bir süpermarket ürün yelpazesinin son tüketicilere perakende satışı (et ve et ürünleri, balık, içecekler, kuru ürünler, sebze ve meyveler, unlu mamuller, derin dondurulmuş ürünler).	Evet	
Gıda kullanımı için ambalaj malzemelerinin toptan ticareti.	Evet	
Oda sıcaklığında saklanabilen ve soğutulmuş gıda maddelerinin internet üzerinden perakende ticareti	Evet	Bu bir E-ticaret faaliyetidir.

Gıda zinciri kategorisi FII:

FII kategorisi, komisyonculuk ve ticaret faaliyetleri kategorisidir.

Ürünlerin fiziksel olarak saklanması veya imalat süreçlerini içermez. FII kategorisi yalnızca idari faaliyetleri içerir.

ÖRNEKLER

Sertifika kapsam beyanı	Kabul edilebilir	Yorumlar ve öneriler
Soğutulmuş et ürünlerinin ticareti ve komisyonculuğu (vakumlu paketlenmiş sığır eti ile domuz eti)	Evet	
Plastik gıda ambalaj malzemelerinin ticareti	Evet	
Hayvan yemi imalatı ve ticareti	Evet	Hem imalat için D kategorisine hem de ticaret için FII kategorisine ilişkin belgelendirme içerdiği sürece.

4.6 GIDA ZİNCİRİ KATEGORİSİ G - TAŞIMA VE SAKLAMA HİZMETLERİ

G kategorisindeki bir kapsam beyanı asgari olarak aşağıdaki unsurları içermelidir:

- Sağlanan hizmet türü (ör. nakliye, saklama, çapraz sevkiyat),
- İşlenmiş ürün türleri (ör. gıda ürünü grubu, ambalaj malzemeleri, hayvan yemi),
- Yiyecek ve/veya yemin saklandığı ve/veya taşındığı andaki faaliyet koşulları (uzun ömürlü, soğutulmuş, dondurulmuş),
- Taşımacılık faaliyetleri için taşıma araçları (ör. kara yolu, hava, su, demir yolu, toplu, konteynerler).

ÖRNEKLER

Sertifika kapsam beyanı	Kabul edilebilir	Yorumlar ve öneriler
Yiyeceklerin oda sıcaklığında saklanması ve kara yoluyla taşınması.	Evet	
Et ve et ürünlerinin dondurularak saklanması.	Evet	

Sertifika kapsam beyanı	Kabul edilebilir	Yorumlar ve öneriler
Meyvelerin saklanması ve taze ananas ticareti.	Evet	Hem G kategorisine hem de FII kategorisine ilişkin belgelendirme içerdiği sürece.
Nakliye, lisans ve ihracat dokümanlarının düzenlenmesi.	Hayır	Kuruluş fiziksel saklama ve/veya taşıma sağlamadığından buna izin verilmez.

4.7 GIDA ZİNCİRİ KATEGORİSİ I - GIDA AMBALAJI İMALATI

Malzemelerin türü (ör. plastik, kağıt ve karton, metal, cam) sertifika kapsam beyanında "gıda (veya yem) endüstrisinde kullanım amaçlı" ifadesiyle belirtilmelidir.

ÖRNEKLER

Sertifika kapsam beyanı	Kabul edilebilir	Yorumlar ve öneriler
Tıp, kimyasal-teknik, gıda ve hijyen ürünleri için esnek ambalajların geliştirilmesi, sıkma ile basınçlı ekstrüzyonu, gravür baskısı, laminasyonu, dilinmesi ve dönüştürülmesi.	Hayır	Sadece gıda ürünlerine yönelik ambalaj malzemelerine izin verilir.
Gıda endüstrisi için plastik lamine tüplerin imalatı.	Evet	
Lolipop çubuklarında ve dondurma yapımında kullanılmak üzere tahta çubuk imalatı.	Evet	
Gıda endüstrisinde kullanılmak üzere karton kutu imalatı ve baskısı.	Evet	
Reçineden ön kalıp üretimi ve plastik şişelerin basınçlı kalıplama işlemi.	Evet	Reçine kullanılarak ön kalıbı oluşturulan ve ardından üflenen şişeler, ambalajlama faaliyeti olarak değerlendirilir ve ek olarak ambalajlama kapsamında da yer alacaktır.

Sertifika kapsam beyanı	Kabul edilebilir	Yorumlar ve öneriler
Gıda endüstrisinde kullanıma yönelik ve gıda ürününün bir parçası olarak satılması amaçlanan kağıt bardak üretimi.	Evet	Kullanım amacı ve gıda endüstrisi dahildir. Yalnızca perakende olarak satılan kağıt bardaklara izin verilmez.

4.8 GIDA ZİNCİRİ KATEGORİSİ K - (BİYO) KİMYASALLARIN ÜRETİMİ

Kapsam beyanı, bu ürünlerin gıda veya yem endüstrisinde kullanılmasının amaçlandığına atıfta bulunacaktır.

Üretilen ürün, imal edildiği ülkede yasal olarak gıda katkı maddesi olarak sınıflandırılıyorsa K Kategorisi olarak sınıflandırılmalıdır. Yasal olarak gıda katkı maddesi şeklinde değil, gıda bileşeni şeklinde sınıflandırılıyorsa C Kategorisi (ör. uzun ömürlü gıda içeriği için CIV) olarak sınıflandırılmalıdır.

ÖRNEKLER

Sertifika kapsam beyanı	Kabul edilebilir	Yorumlar ve öneriler
Gıdaya uygun katı CO₂ (Kuru Buz) üretimi.	Evet	
İçecek endüstrisinde kullanım için sıvı aroma imalatı.	Evet	
Gıda endüstrisindeki CIP sistemlerinde kullanılmak üzere temizlik maddelerinin imalatı.	Hayır	Temizlik maddeleri FSSC 22000 kapsamında değildir.
Gıda endüstrisinde kullanım amaçlı gıda gazlarının (Azot, Oksijen, Argon, Azot Dioksit, Karbondioksit, Hidrojen) ve gaz karışımlarının üretimi.	Evet	
Yem endüstrisinde kullanılmak üzere koruyucu, antioksidan ve topaklanma önleyici maddelerin üretimi.	Evet	